

Τζένη Μαστοράκη (1949-2024)

Διόδια

II

Βουλιάζουμε ολοένα και πιο βαθιά
μέσα μας.
Αποκρυπτογραφούμε τους ήχους
της απόλυτης σιγαλιάς
και οι κραυγές των χρωμάτων
μας πληγώνουν.
Το φεγγάρι ορμάει από τις χαραμάδες
και λεηλατεί τις κάμαρες.
Τώρα και πάντα
ο ποιητής
στις σκαλωσιές και στα γιαπιά
στεριώνει με καρφιά και δόντια
την ελπίδα.

«Η παρακμή»

Η παρακμή
δεν έχει χρονικά περιθώρια.
Έρχεται σαν εξώδικη πρόσκληση
κι έτσι απλά
σου βγάζει τα επίπλα στο δρόμο.
Γύρω σου τα παιδιά
περιεργάζονται
την πλάτη της καρέκλας σου
εκεί που σε μια παραφορά
της εφηβείας
είχες γράψει:
Ψέματα – Ψέματα – Ψέματα.
Τελικά
φορτώνεις μόνο το κρεβάτι
σε μια περαστική μοτοσικλέτα
και μετακομίζεις
σε άγνωστη διεύθυνση.

Το σόι

«Η πόρτα»

Τώρα, επάνω στην πεσμένη πόρτα
περνάνε και κρεμάνε τα τραγούδια τους
δεμένα με χρωματιστές κορδέλες
σαν τάματα σε κάποια
Παναγιά τάδε, τη θαυματουργή.
Ο ποιητής κουβαλάει
την πόρτα στην πλάτη
σωπαίνει.
Θα τον δεις καμιά φορά λοιπόν
να περπατάει σκυφτός
ή να περνάει με το πλάι τα στενά
και κείνο το κάγκελο
στραβωμένο
αφήνει βαθιά χαρακιά
πάνω στην άσφαλτο.

«Τα παραμύθια της Χαλιμάς»

Δε μου είναι πια εύκολο
μήτε θελητό
να γράφω στιχάκια.
Γύρω παραμονεύουνε οι σκοτωμένοι
με γάντζους και στριφτά μαχαίρια
κι ο τόπος αφρίζει ποτάσα.
Μου το λέγαν ότι στο τέλος
η Χαλιμά τα ξέρασε πετρέλαιο
τα παραμύθια.
Έτσι στους δύσκολους καιρούς
παίρνω ένα καλάθι μανιτάρια
και παρασταίνω
την πεντάμορφη του δάσους.
Στην αρχή μοιάζει λίγο
σαν να βουτάς με το κεφάλι
απ' τον τοίχο.
Πιο έπειτα το συνηθίζεις και σ' αρέσει.

Ιστορίες για τα βαθιά

«Τα ενδύματα»

Τα τεκμήρια έμεναν πάντοτε στου φονέως τον κήπο,
ξεσκισμένα από τέλειο φάσγανο, σαν προικιά βουλιαγμένα στα
έλη, σαν να τα 'σπειρε κάποιος αλόγιστα στο φευγικό του απάνω.
Πελερίνες, μετάξια και δίμιτα, με την αίγλη που έπρεπε τότε,
χλιαρές αλλαξιές που ποτίστηκαν μυρωδιές και θορύβους,
ζιπουνάκια λευκά και στηθόπανα με αραιές μαχαιριές και
φεστόνια, και τα εύθραυστα εκείνα ενδύματα που τα λέγαν
το πάλαι ποτέ καμιζόλες.

Ονειρώδεις οι θάνατοι, και ο δράστης αθώος.
Μ' ένα τραύμα τυφλό, σαν παράθυρο που πατιόταν
μονάχα τις νύχτες.

«Τι έλεγε εκείνη η επιστολή»

Μα όταν κάποιος σου μιλά με τρόμους, φωνές χαμένων
σε απάισια σπήλαια και βάλτους—

εσύ να σκέφτεσαι προπάντων τι μπορεί να εννοεί, ποιό
διαμελισμένο πτώμα κρύβει στο υπόγειο του, τι δαγκωτά
φιλιά και φόνους, νύχτα υπόκωφη, που σιωπηλά τη διασχίζουν
αμαξοστοιχίες (συσκοτισμένες με βαριά παραπετάσματα,
και στους τροχούς πανιά ή βαμπάκι), τι άνομες επιθυμίες,
λύσσα, ψιθύρους, ουρλιαχτά, βεγγαλικά σε λάκκους πολιούχων,
εκδικητές να τον μουςκεύουν στο αίμα όταν κοιμάται, ποιόν
κλέφτη, τέλος, σε βαθύ κοιτώνα χάλκινο, πνιγμένον στα λινά
και κλαίει—

και να τον συμπαθείς, προπάντων να τον συμπαθείς,
αγαπητέ Αρθούρε ή Αλφόνσε.

Μ'ένα στεφάνι φως, 1989

«Άλλος ύπνος δεν εγίνη...»

Τα βυσσινιά, τα κρεμεζιά, τα ωραία της, αυτά τα
ρούχα που δεν κάνουν για ταξίδι,

έδυσαν στα νερά.

Λίμνη καλή, κλίνη λευκή, κρατά η φυγή της, εκεί
το πάλεμα, τα ωχρά σκεπάσματα, ο ταραγμός, η
τρομερή επιφοίτηση που θα λαμπρύνει.

Κι όπως βαθαίνει το φιλί ξημέρωμα, βαθιά βαθιά
το αξέχαστο λεπίδι, κι όπως σε όνειρο αμαρτάνοντας,
ο στεναγμός—

Στους ύπνους μιας γυναίκας που φοβήθηκε,
τραγούδι κόκκινο ξεθώριαζε η σφαγίτις.

«Δε λείπει τώρα, πάρεξ να χαλάσει...»

Εδώ, στον τόπο της σφαγής ξανά, στα ίχνη των πυκνών
ερώτων πάλι, κι ας λαχταρούσαν να χαθούν, ταξιδευτές,
σε πόλεις και τερπνές υπαίθρους.

Οι καταβάσεις ψέμα, οι διαδρομές, πώς λιγοστέψαν
οι διαδρομές, ο αέρας τόσο σπάνιος, η ακινησία,
δρόμος κανείς, στα όρη στα βουνά, ούτε φυγή,
μονάχα θεία πνιγμονή—

κολυμπητές στις άμμου τα βαθιά, όπως τυφλό,
σε αρτηρία τυφλή
ουρλιάζει το αίμα

Τζένη Μαστοράκι. 1972. *Διόδια*. Αθήνα: Κέδρος.

Τζένη Μαστοράκι. 1978. *Το σοί*. Αθήνα: Κέδρος.

Τζένη Μαστοράκι. 1983. *Ιστορίες για τα βαθιά*. Αθήνα: Κέδρος.

Τζένη Μαστοράκι. 1989. *Μ'ένα στεφάνι φως*. Αθήνα: Κέδρος.